

20 vuotta neuvontatyötä Korjausneuvojat tukevat veteraanien kotona-asumista

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonta vietti 20-vuotisjuhlaa maaliskuussa. Korjausneuvonnalla on vuosikymmenten aikana helpotettu tuhansien sotainvalidien ja veteraanien elämää ja autettu heitä asumaan omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Sotainvalidien ja veteraanien asuntojen korjausneuvonta siirtyi Sotainvalidien Veljesliitolta Vanhustyön keskusliiton toiminnan osaksi vuosina 2000–2001. Sitä toteutetaan Raha-automaattiyhdistyksen tuella. Neuvontajärjestelmän ylläpitäminen on katsottu tarpeelliseksi, jotta veteraanit, sotainvalidit ja muut ikääntyneet pystyisivät suunnittelemaan tarpeellisia remonteja ja hakemaan avustuksia.

Eri puolilla Suomea työskentelee yhteensä 15 korjausneuvojaa, jotka ovat koulutukseltaan rakennusmestareita tai rakennusinsinöörejä. Kaikilla Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojilla on pitkä kokemus korjausneuvonnan tehtävistä, kertoo korjausneuvonnan päällikkö **Jukka Laakso**.

Asuntokannan haasteet

Veteraaniväestö asuu melko vanhoissa asunnoissa, joissa korjaustarve on luonnollisesti suurta. Omakotiasuminen on

yleisintä ja kaksi kolmasosaa korjausneuvonnan asiakkaista asuu pientalotyypissä rakennuksissa.

Yleisimmin korjaustyöt liittyvät pesutiloihin. Ne tulee saada esteet-

tömiksi ja tilaa tarvitaan myös mahdolliselle avustavalle henkilölle. Vanhat pesutilat sijaitsevat usein myös eri kerroksessa kuin muut asumistilat. Silloin tarvitaan uudet pesutilat, joille pi-

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojat ovat merkittävä apuvoima veteraanien asumisolojen kohentamisessa.

Pientalo on tyypillinen sotainvalidien ja veteraanien asumismuoto. Yksikin rappu voi olla liian korkea iäkkäälle henkilölle kotona selviytymiseen, sanoo korjausneuvonnan päällikkö Jukka Laakso.

Korjausneuvonnalla saatu paljon aikaan

Sotainvalidien ja veteraanien asuntoja on kunnostettu vuodesta 1991 lähtien korjausneuvonnan avulla noin 20 000. Hankkeiden yhteenlaskettu arvo nousee yli 160 miljoonan euron. Vuositasolla remonttisuunnitelmia tehdään reilun 10 miljoonan euron edestä. Neuvonta on asiakkaalle maksutonta.

Korjausneuvontaan tulee yhteydenottoja noin 15 000 vuosittain ja neuvontakäyntejä tehdään runsaat 2 500 vuodessa.

tää löytyä sopiva paikka. Joskus joudutaan tekemään myös laajennuksia. Vanhoissa kerrostaloissa joudutaan usein poistamaan amme, kun sitä ei pystytä enää käyttämään. Pesutilat on uudistettava kokonaan senkin vuoksi, että vedeneristeet eivät vastaa nykyvaatimuksia ja ne on tehtävä sekä lattiaan että seiniin, Jukka Laakso kertoo asiakkaiden tarpeista.

Toinen tyypillinen korjauskohde on rakennuksen sisäänkäynti, johon joudutaan rakentamaan esimerkiksi luiska tai katos. Sisätiloissa levennetään usein ovia, poistetaan kynnyksiä ja tasoeroja sekä uusitaan lämmitysjärjestelmiä. Peruskorjaustyyppisiä remontteja tehdään, jotta asunnot pysyvät turvallisinä, terveellisinä ja hygieenisinä asua.

Verkostomaista toimintaa

Korjausneuvonta vaatii verkostoitumista muiden vanhusten parissa työskentelevien tahojen kanssa. Kuntoutuslaitosten kautta tulee paljon asiakasyhteydenottoja ja avustuksia myöntävien tahojen kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä. Kunnilla on merkittävä rooli avustushakemusten käsittelyssä. Kotipalvelulta tulee tietoa muutostarpeista. Yhteistyötä fysioterapeuttien kanssa tarvitaan tukikahvojen oikeaa sijoit-

tamista selvitettäessä. Urakoitsijoitakin pitäisi löytää mahdollisimman läheltä kohdetta. Verkostoituminen asettaa oman haasteensa, kun ottaa huomioon korjausneuvojen suuret alueet ja kuntien vaihtelevat määrät alueilla, Laakso kuvaa.

Kotona asuminen mahdollisimman pitkään, asumisen helpottaminen ja tarvittavan kotihoidon järjestäminen on ollut keskeisenä valtakunnallisena tavoitteena jo kauan. Korjausneuvonnalla on kotona asumisen mahdollistajana suuri merkitys veteraaneille ja sotainvalideille. Oman asunnon ongelmat pysyvät ainoastaan asukkaiden tiedossa niin kauan, kun he eivät tarvitse apua kotona selviytymisessä. Usein ongelmat välittyvät vasta kotihoidon työntekijöiden havaintoina. Kotona asumisen puutteisiin on totuttu ajan myötä ja apua haetaan vasta pakon edessä.

Laakso sanoo, että kotona asumisen tukemiseen kannattaa panostaa. Kotona asuminen on useimmiten sekä asukkaalle mielekkäin että yhteiskunnalle kannattavin vaihtoehto. Asuntojen korjausten liikkeelle lähtöön tarvitaan usein yhteiskunnan tukea. Tähän kannattaa panostaa, koska remontit maksavat itsensä takaisin hyvinkin nopeasti, kun yhteiskunnan ei tarvitse

panostaa muuhun asumiseen tai laitoshoitoon. Avustusten kokonaismääriä kannattaisikin nostaa ja samalla avustusehtoja lieventää, jotta yhä useamman vanhuksen elinoloja voitaisiin helpottaa.

Korjausneuvontatyöllä laaja merkitys

Korjausneuvonnan juhlaseminaariin ympäristöministeriön tervehdyksen tuonut yliarkkitehti **Minna Perähuhta** totesi, että ministeriön näkökulmasta Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonnalla sekä sen aiemmilla sotaveteraanien järjestöjen toteuttamilla muodoilla on yhteiskunnallisesti merkittävä rooli. Neuvonta auttaa kiinteistöjen ylläpidossa ja kun korjauksia tehdään asukkaiden tarpeista lähtien, tukee se merkittävästi heidän kotona asumistaan.

Perähuhdan mukaan pienetkin asumista helpottavat muutostyöt saattavat tuntua asukkaasta suurilta, mutta vanhan ammattitaidon omaava korjausneuvoja voi toimia ”kynnyksenalantajana” neuvoillaan. Etuna on myös se, että korjausneuvojat toimivat tiiviissä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa kuten kuntien korjausneuvojen ja asuntosihteerien sekä paikallisten

järjestöjen kanssa. He puolestaan tuntevat apua ja neuvontaa tarvitsevia sekä korjaustöiden tekijöitä alueella.

– Tätä paikallisen ja valtakunnallisen yhdistävää toimintamallia kannattaisi hyödyntää ja kehittää mietittäessä korjausneuvonnan kohderyhmiä veteraanien vähentyessä. Korjausneuvonta voisi laajemminkin kohdistua vähävaraisiin, vanhuksiin tai muuten tukea tarvitseviin. Vanhustyön keskusliitossa on kokemusta niin sanotusta etsivästä

korjausneuvonnasta ja se voisi olla eräs tulevaisuuden malli.

Perähuhta lisäsi, että toinen harkittava ja tarpeellinen laajennus korjausneuvonnassa olisi asunto-osakeyhtiöiden neuvonta yhteisten tilojen esteettömyyteen liittyvissä kysymyksissä.

– Pilottimielessä korjausneuvojan katselmuksia taloyhtiön yhteisissä tiloissa on jo tehty ja kokemukset olivat hyviä. Osa korjauksista tehtiin heti ja osa siirrettiin korjaussuunnitelmaan.

Ehdotettuja muutoksia olivat muun muassa käsijohteiden lisääminen kellariportaisiin ja porrashuoneeseen, huomiotarrat kellarin portaisiin, valaistuksen parantaminen, askelmien madallus vintillä, porrashuoneiden väriyty sekä luiskan rakentaminen. Parannusehdotukset olivat sellaisia, joita kaikkia ei taloyhtiössä olisi osattu ajatella ilman korjausneuvojan apua. ●

Korjausneuvonnan 20-vuotisjuhlaa

Korjausneuvonnan 20 vuotistilaisuudessa kuultiin paloja korjausneuvonnan historiasta sekä neuvojien omia muistoja matkan varrelta. Tilaisuudessa julkistettiin myös toiminnan historiasta kertova julkaisu.

Juhlan avasi Vanhustyön keskusliiton toiminnanjohtaja **Pirkko Karjalainen**, RAY:n tervehdyksen esitti valmistelupäällikkö **Hilppa Tervonen** ja ympäristöministeriön tervehdyksen toi yliarkkitehti **Minna Perähuhta**.

Korjausneuvonnan vaiheista kertoivat puheenjohtaja **Juhani Saari** Sotainvalidien veljesliitosta, toiminnanjohtaja **Markku Seppä** Suomen Sotaveteraaniliitosta sekä korjausneuvonnan päällikkö **Jukka Laakso** Vanhustyön keskusliitosta. Asunnon muutostyökorvauksista kertoi toimistopäällikkö **Jouko Himanen** Valtiokonttorista ja korjausavustuksista ylitarkastaja **Hanna Koskela** ARasta. Korjausneuvojien arjen työstä kertoivat **Tapio Karhu** Kii-
mingistä ja **Harri Hietikko** Seinäjoelta.

Juhlatilaisuudessa kuultiin muun muassa neuvojien omia muistoja matkan varrelta.

Toiminnanjohtaja Pirkko Karjalainen ja Sotainvalidien veljesliiton puheenjohtaja Juhani Saari tutustuvat korjausneuvonnan historiajulkaisuun.

Suomen korjausneuvojat ry:n puheenjohtaja Mika Palmroos ja sihteeri Sari Harjunpää toivat onnittelut korjausneuvonnalle. Onnittelut vastaanottivat Pirkko Karjalainen ja Jukka Laakso.